

ATARI-SOFTAA HUVIKSI JA HYÖDYKSI

Atari ST-koneille on saatavissa erilaisia apuohjelmia ja työkaluja. Toimitus on testailtu niitä pitkin vuotta ja tuloksia on seuraavassa.

■ ST-koneiden yleistettyä Suomen boxeissakin on tavattu Atari-liikkuja. Heti alusta pitäen koneelle oli nimittään tarjolla useampiakin pääteohjelmia.

Pääteohjelmana PC/Inter comm...

PC/Inter comm (Unicom) on pääteohjelma, joka osaa emuloida VT100-päätettä. Näiden ohjelmakoodien taitamisesta on hyötystä, sillä VT100 on monessa mukana, esimerkiksi peleissä, kuvien tulostuksessa ja tekstinkäsittelyssä. Siirtoprotokollina on Ascii Xmodem (Modem7) ja Kermit. Lohki eli linjalta tapahtuvan liikenteen tallentaminen puskuriin on niin ikään. Puhelinnumerona voi veivata Hayes-yhteensopivalla modeemilla.

Ohjelmia tuli skandimerkkien kanssa. Kylmitään ajettuna ohjelma tarjosi mm. ästä ctrl-t:n ja östä deleten. Public domain-ohjelmaa saatavana Keyeditillä näppäimistön saattoi muuttaa niin, että ä on {, Ä = [ja niin edelleen eli merkit olivat ascii-standardin mukaisena. Haka- ja kaarisulkeisiin, pystyviivaan ja nurinperseen jakomerkkiin oli kuitenkin lisätyminen, tuttuja skandjeja ei saanut.

Testiohjelma Vttest sai emulaation kaatumaan. 132 merkin moodissa (joka ei toiminut) se tapahtui. Testi siirsi kohdistimen ensimmäiselle riville ja pystyi tuhoamaan enemmän merkkejä kuin mahdollista. Tarkistus puuttui emulaatiosta, joten ohjelma tuli ilmaisemmin siirsi näyttömuistia edeltävää tavaraa ja aiheutti kaatumisen...

...Flash...

Flashin (Antic Software) erikoispiirre on "kaksi rautaa", joista

toinen on päätetilalle ja toinen puskurille. Puskuriin otetaan viimoroita tekstiä, editoida sitä, tulostaa sen, tallentaa tai ladata uuden. Siellä voi myös kirjoittaa tekstin, jonka sitten lähettää linjalle.

Yksivärimonitorilla voi käyttää 24*80 merkin näytön lisäksi 48*80. Teksti on suhteellisen luetavaa. Suurin mahdollinen linjanopeus on 9600 bit/s tavonamiseksi 19 200 bit/s:n asemesta.

Ohjelmassa on paljon pieniä erikoisuuksia, esimerkiksi Wait-toiminto, joka jää odottelamaan tiettyä merkkijonoa linjalta ja aktivoi sen saatuaan komennotiedoston. Ohjelman voi laittaa myös käynnistämään komento-tiedosto haluttuna ajankohtana. Translation tabellella voi määrittellä merkit uudelleen.

Flash osaa emuloida VT100:aa ja Videotex-grafikkia. VT100-emulaatiosta puuttuvat kuitenkin alleiviivaus, vilkutus ja highlight, ne korvataan tekemällä merkit käänteisiksi. Levennetyt ja venytetyt merkkejä ei myöskään ollut. Testi osoitti puutteita myös mm. rivin lisäyksessä ja poistossa.

Skandien suhteen tässäkin ohjelmassa oli aivan sama ongelma kuin Inter commissa. Keyedit auttoi, mutta sisäänrakennettu translation tablen muutettua skandit oikeiksi ei niistä tulostunut enää mitään.

Käyttäjystävällisyys ei ole loppunut vielä. Komennon anta- nann näppäimistöillä, mutta "kustusteluaitot" eli erilaiset muutokset pitää kuitata hiirellä tai hankalasti näppäimistöä. Kun kerran hiirtä voi paikoitellen käyttää, niin voisi sitä kaikkialla...

... ja Uniterm

Uniterm on Public Domain- eli

vapaasti levitettävä ohjelma. Siinä on VT100-emulaatio sekä Tektronix 4010-grafikkia. Ohjelmassa ei ole erikoisia toimintoja, ei esimerkiksi lokia. Silti ohjelmasta jäi hyvä maku suuhun.

Valikkojen ohjaus tapahtuu valikkoon pääsemistä lukuun ottamatta hiirellä siesteissä ikkunoissa. Toimintojen ohjaus tapahtuu alternate- ja jotakin toista näppäintä päätellessä painamalla.

Skandinaavisia merkkejä ei tässäkin ohjelmassa ollut eikä edes mahdollisuutta (edes sel- laista, joka ei toimi) niiden tekemiseen. Vttestistä Uniterm selvi- si hyvin. 132 merkin moodissa riville tuli 128 merkkiä, neljä vi- vimeistä merkkiä katsoivat pim- toon. Levennetyt kirjaimet eivät toimineet.

Karttojen piirtelyä

Antic Software on tuottanut markkinoille viihdykeohjelman Maps and Legends - the Cartographer, jolla voi tuottaa ja kat- sella maapallon pinta-alueiden karttoja satelliiteista nähtynä.

Karttojen piirtoa varten ohjel- massa on minimaaliset piirroksa käytettävät apuvälineet. Viivojen piirroissa on käytettävissä kolme eri paksuista viivajalkia aivan ohuesta erittäin paksuun asti. Käyttäjän kannalta katsottuna paras kynävalitsee ohuutta ja terävää yliväivää valinta, sillä karttoissa on aina tarjolla yksiyksikohtia, joita ei paksulla viivalla saa piirtettyä. Kynävalin- na lisäksi ohjelman piirtomah- dollisuudet rajoittuvat pyyhkimän kumin ja alueen värjäysmahdolli- suuksiin. Värimonitorien käyttä- jät voivat luonnollisesti lisätä piirroksiinsa värjää.

Ohjelmalla voi tietysti katsella valmiitkin karttoja ja käyttää si- ten ohjelmaa avuksi maantieteen opiskelussa. Alkuperäisellä le- vyllä on vain yksi esimerkiksi kar- ta, joka kuvaa USA:ta ja sen osa- valtioita. Ohjelmalla on myös saatavissa lisälevykeitä, joissa

on useampia esimerkkikarttoja. Valmiiksi piirrettyjen ja värjät- tyjen karttojen lisäksi voi ohjel- maa pyytää piirtämään kartta maapallon pinnalta siten, että ha- lutut pituus- ja leveysasteet ovat ruudun keskispisteinä. Näin saa- dan näyttöön valikkua Suomen kartta tai Itämeren alue, jota voi piirron loputtua muokata. Vali- tavasti piirtoirtoin on erittäin hidas, sillä se laskee kartan pist- teet itse ja varmaankin aina piir- tää koko kartan, vaikkei kaikkia maapallon osia tulikaan näky- viin. Tämän lisäksi on mahdollis- ta tarkastella erilaisia karttapro- jektioita.

Maps and Legends-ohjelman on myös saatavilla lisäpaketti Da- tamap collection, joka sisältää kolme karttaa: 1. ja 2. maailman- sodan aikaiset Euroopan kartat sekä aikavyöhykekartan.

Karttaohjelmalle on vaikea maantieteellistä hyödykkyttä. Maantieteen ja historian opiske- lussa se auttaa hieman, mutta muuta käyttötarkeituista sille ei oikein keksi. Ohjelma lieneekin suurimmaksi osaksi tarkoitettu viihdykkeeksi.

GEM-residentti Crystal

Antic Softwaren Crystal-ohjelma toimii GEM-järjestelmän alai- suudessa ja on katsuttavissa mistä tahansa ohjelmasta. Crystal tarjoaaikin hyödyllisiä apuväline- ja levjien ja tiedostojen hallin- taan.

Ohjelma tarjoaa käyttäjälle yh- deksän erilaista rutiinijärjestel- mää. Näihin rutiineihin lu- keutuvat levyn formatointi, tie- dostojen kopiointi, siirtyä ja tu- hoaminen sekä alikirjojen luonti- ja poistomahdollisuus. Eli lähes kaikki sellaiset rutiinit, joita käyttäjät tarvitsee usein. Tä- män lisäksi on mahdollista tulos- ta tiedoston sisältö ja levyn di- rectory printerille.

Crystal tuo avun moneen on- gelmaan, jotka syntyvät levyn ti- tytyssä juuri sillä hetkellä, kun on tarpeen tallentaa jotain tärkeää. Tällaisissa tilanteissa on hyvä siirtyä Crystaliin ja joko hä- vittää tarpeettomat tiedostot tai formatoida uusi levy, jolle aina- kin mahtuu. Kaikin puolin Cry- stal on varsin kätevä ohjelma.

Red Alert

Red Alert on peli, joka menettää kiinnostavuutensa erittäin pian yksitoikkoisuutensa takia. Pelin ideana on suojella joko USA:ta tai Eurooppaa vihollisen ohjuk- silta asettamalla kaupunkien suo- jaksi ohjuslentoja ja muita puolus- tavälineitä.

Pelin kartta on erittäin upon näköinen, mutta valitettavasti pe- li on niin huono, ettei pelkin kartan tyllikkydestä voi antaa

P.S.

PELIT JA MUUT SOFTAT

sille kovin korkeaa arvosanaa.

Pelin juoni ja idea eivät myöskään ole kehuttavia. Kaikki mitä ruudulla tapahtuu on pisteiden, jotka kuvaavat vihollisen ohjuksia, lentäminen kohti puolustettavia kaupunkeja. Pientä vaihtelua peliin antaa vihollisluksellisuuden nouseminen veden pinnalle, mistä niitä voi ampua satelliittiasemista, mikäli ne vain toimivat. Maa-asemissakaan ei ole kovin montaa torjuntaohjusta, joten peli loppuu usein pelaajan itsensä tietämättä miksi.

Red Alert on pelien varsinainen pohjanoteeraus. Vaikkakin grafiikka on upeaa, ei kannata tultala markkoja sen ostoon.

Pohdittavaa ajanvietettä

Pimeiden syysiltojen ajanvietteeksi sopivat hyvin erilaiset seikkailupelit. Telarumiin "Nine Princes in Amber" ja Windhamin "Treasure Island" ovat molemmat hyvin laajoja adventureita ja varmasti aiheuttavat monta pulmakasta ongelmaa. Molemmille on yhteistä myös, että ne perustuvat tunnettujen kirjailijoiden teoksiin.

Nine Princes in Amber perustuu Roger Zelazny'n Amber-kirjasarjaan. Pelin alussa pelaaja herää sairaalavuoteesta huumauksen jäljiltä, ja lähellä on myös sen jatkuminen, sillä sairaalavuodetta lähestyy missä pikissänsä. Mikäli tästä selviää – aikaa selviytyä on vain yksi liike – on edessä selviytyminen yhä vaikeammista pulmista.

Pelissä on erittäin paljon eri sanoja ja verbejä. Kaikkien näiden käyttäminen vaatii runsasta harjoitusta, joten heti ensimmäisenä iltana ei saa seikkailua ratkaistuksi. Erityisen tärkeätä on soimia suhteita muiden hahmojen kanssa, sillä muuten on eteneminen vaikeata. Peli vaatii värimeritorin grafiikalle.

Robert Louis Stevensonin Aarresaari-kirjaan perustuva Treasure Island vaatii niinkään grafiikkaa varten värimeritorin. Pelin ideana on luonnollisesti matkata aarresaarelle etsimään sinne kätkeytyä merirosvoarretta. Pelaaja ohjaa nuorta Jim Hawkinsia, joka joutuu kaikkeen mukaan hyvän ystävänsä ja tarinankertoja Billy Bonesin kuoleman johdosta.

Treasure Islandin sanasto on laaja, vaikka verbejä onkin suhteellisen vähän. Pienen parikymmentävuotisen ohjekirjaan on laitettu luettelo kaikista pelin tunnistamista sanoista, joten pienintään epäilystä jonkin sanan käytöstä ei tulisi ilmetä. Ehdottoman tärkeätä tässäkin pelissä on keskustella muiden pelihahmojen kanssa ja kysellä heiltä kaitelaisista kysymyksiä.

Utilities

Utilities (Microdeal) on ensimmäisiä levyeditoreita ST:lle. Sillä voi yksityiskohtaisesti tutkia levyjä ja tiedostoja miltei ilman rajoituksia.

Tärkeimpinä ominaisuuksina voidaan pitää poispöyhittyjen tiedostojen palauttamista ja osittain tuhoutuneiden levykkeiden korjaamista.

Käyttöohjeen alussa on tarkasti selvitetty miten tietojen talletetaan levyille, sektoreiden määrät ja clusterienden käyttö. Ilman tätä tietoa voisi ohjelman käyttö olla varsin hankalaa, koska kaikki toiminnot perustuvat ko. asioiden käsittelyyn.

Muita ominaisuuksia ovat muun muassa levykkeen nimen vaihto, tietyn merkijonon haku, erillisten sektoreiden kopiointi, formatointi ja verifointi sekä tiedostoparametrien muuttelu.

Ohjelma toimii tietyn GEMistä, joten käyttö on helppoa ja yksinkertaista. Tärkeintä käyttöohjeessa onkin edellä mainittu tieto levykkeen rakenteesta.

HippoConcept

HippoConcept on varsin erikoinen ohjelma, jolla pitäisi mainoksen mukaan pystyä "lajittelemaan" ideoita ja projekteja. Heti alkuun herää kysymys: kuka tällaista tarvitsee?

Kun tälle Hippotamus Softwaren ohjelmalle antaa tietoja ja kertoo mihin kenttiin ne liittyvät, se järjestää ne niin, että kaikki muistiinpanot ovat omilla paikoillaan. Ideoihin voi rakentaa erilaisia tasoja, jotka antavat tarkempaa ja tarkempaa tietoa ko. asiasta. Jokaiseen osittokoon voi näin liittää täysin erilaisen sisällön ilman että se sekoittaisi muita tietoja.

Tärkein ominaisuus on rakenteiden käsittely, jolla voi yhden idean pohjalta rakentaa varsin mittavan "perheen", jossa on eri jäseniä. Näistä jäsenistä erottuu taas uusia jäseniä jne.

Ohjelma toimii GEMistä, eli se on aika helpokäyttöinen. Ainoan ongelmien tuovat englanninkieliset käsitteet jotka eivät varmastiakaan tarkoita mitään ainaakaan tavallisella suomalaisella. Näiden sanojen suomenkieliset vastineetkin ovat melko käsittämättömiä.

Think!

Firebird

■ Think on miellyttävä poikkeus firebirdin silver range-sarjassa. Se voitaisiin lukea strategiapieliksi, sillä siinä täytyy todella miettiä, tai vaihtoehtoisesti simulaatioksi jostakin talustelusta.

Pelialueena on ruudukko, jossa on kuusi saraketta pysty- ja vaakasuunnassa. Tälle laudalle sekä pelaaja että vastassa oleva tietokone tai toinen pelaaja asettavat nappulansa pyrkien muodostamaan jossain suunnassa olevan neljän nappulan rivistön.

Peliä voi käyttää myös muulla tavalla kuin suoraan pelaamiseen. Pelissä on mukana ennalta määritellyjä ruudukkoja, joista voi itse rakastaa parhaan mahdollisen pelikuvion.

Pelin grafiikka on täysin tarkoituksena mukainen, evätkä ääniefektikään tämän tyylisessä pelissä ole välttämättömiä. Think on varsin mukava ja kohtalaisen mielenkiintoinen peli, jos tällaisista pitää. (JH)

Saatavana: Amstrad, Spectrum
Testattu versio: Amstrad
Grafiikka: ★★
Äänet: ★
Vaikeus: ★★★
Kiinnostavuus: ★★
Yleisarvosana: ★★

Thunderzone

Firebird

■ Thunderzone-peli edustaa peliryhmistä kaikkein suurinta – räiskintää.

Kuten on tyypillistä näille peleille, ei Thunderzonestakaan pysty löytämään mitään varsinainen idean ja todelliseen tehtävään viittaavaa informaatiota. Koko pelin kulku on lähes pelkkää räiskintää lukuunottamatta niitä muutamaa kertaa, jolloin avaruusalusta pitää navigoida avaruudessa jonkin verran.

Pelin grafiikka on tyypillisen karkeaa, mutta varsin värikkää. Ääniefektit lukeutuvat myös alempana sarjaan. Kokonaisuudessaan peli on pelkkää vihollialueiden tarkkuusammuntaa. (JH)

Saatavana: Amstrad
Grafiikka: ★
Äänet: ★
Vaikeus: ★★
Kiinnostavuus: ★
Yleisarvosana: ★